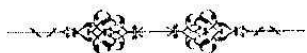
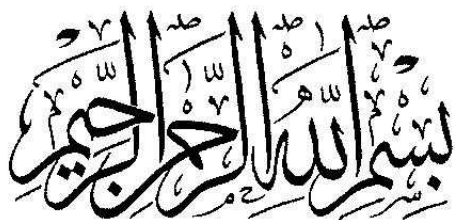

۲۰۴۴۲۰۵

خدا یا چنان کن سرانجام کار تو خوشنود باشی و مار سگار

اصول روابط بین الملل و سیاست خارجی (میکرو طبقه بندی)

کارشناسی ارشد - دکتری

مؤلف: جعفر نقدی

چاپ پنجم (چاپ اول به صورت میکرو طبقه بندی) - پاییز ۱۳۹۸

سرشناسه: نقدی، جعفر، ۱۳۶۳.

عنوان و نام پدیدآور: اصول روابط بین‌الملل و سیاست خارجی (میکروطبقه‌بندی) کارشناسی ارشد - دکتری / مؤلف: جعفر نقدی

مشخصات نشر: تهران: مدرسان شریف، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: [۶]، ۲۱۰ص: ۲۲×۲۹ س.م.

شابک: 978-964-11-8708-0

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپای مختصر

یادداشت: چاپ پنجم / چاپ اول به صورت میکروطبقه‌بندی

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۸۲۶۷۹

نام کتاب: اصول روابط بین‌الملل و سیاست خارجی (میکروطبقه‌بندی) کارشناسی ارشد - دکتری

مؤلف: جعفر نقدی

ناشر: انتشارات مدرسان شریف

تیراژ: ۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ: چاپ پنجم (چاپ اول به صورت میکروطبقه‌بندی)

تاریخ چاپ: مهرماه ۱۳۹۸

حروف چینی: واحد تایپ انتشارات مدرسان شریف

چاپ و صحافی: مهدی - مینو

قیمت: ۵۲۰۰۰ تومان

شابک: 978-964-11-8708-0

هر گونه استفاده از مطالب این کتاب اعم از بازنویسی، خلاصه‌سازی، نقل مطالب آموزشی، استفاده از سؤالات یا پاسخ‌ها، برداشت به صورت دست‌نویس، کپی، تکثیر و یا هرگونه چاپ سنتی و دیجیتالی، استفاده به صورت کتاب الکترونیکی، لوح فشرده، قرار دادن مطالب بر روی اینترنت و وب سایت‌ها و یا هرگونه شبکه کامپیوتری دیگر و به طور کل هرگونه استفاده‌ی اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت منافع معنوی و مادی خود، بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و بر اساس بند (۵) ماده ۲۳ قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قوانین مربوط به جرایم رایانه‌ای کشور قابل پیگیری در محاکم قضایی می‌باشد.

به نام خدا

«مقدمه مؤلف»

تقدیم به

پدر و مادرم که هر چه در زندگی دارم از برکت وجود آن‌هاست.

تحولات جهانی که امروزه در قالب پارادایم جهانی شدن قابل تحلیل است و به افزایش ارتباطات جهانی و اهمیت یافتن نقش فرد در عرصه جهانی و فرسایش حاکمیت دولت‌ها انجامیده، بنابه گفته مک لوهان عرصه جهانی را به دهکده‌ای جهانی تبدیل کرده که ویژگی بارز آن پیچیدگی موضوعات و سرعت شتابان روندهاست.

همین ویژگی، مطالعات بین‌المللی را از حالت غیرعلمی خارج کرده و به سمت نگاه علمی سوق داده است. بررسی اصول، قواعد و ویژگی‌های رفتاری بازیگران و کنشگران نظام بین‌الملل از ضروریات رویکرد علمی به مطالعات بین‌المللی است. این رویکرد علمی، از سال ۱۹۱۹ به تأسیس اولین کرسی رشته روابط بین‌الملل در دانشگاه ویلز انجامید. آرمان‌گرایی، اولین رویکرد غالب در این رشته بود که از جنگ جهانی دوم به بعد جای خود را به واقع‌گرایی به عنوان پارادایم مسلط رشته روابط بین‌الملل داد. اما با ورود ابعاد هنجاری و ذهنی به مطالعات بین‌المللی نظریه‌های واکنش‌گرا نیز به عنوان پارادایم رقیب دو جریان اصلی وارد ادبیات این رشته شد. امروزه رشته روابط بین‌الملل در قالب پارادایم فوق‌مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ هر چند خرده‌نظریه‌هایی که ماهیتی ترکیبی داشته در این میان به چشم می‌خورند.

کتاب حاضر تلاش دارد تا بر مبنای خلیل‌ف، ضمن آشنایی دانشجویان رشته روابط بین‌الملل و علوم سیاسی با مفاهیم، نظریه‌ها و اصول سیاست خارجی و سیاست بین‌الملل، چارچوب علمی را در ذهنیت آن‌ها شکل دهد تا بتوانند نگاهی علمی به موضوعات بین‌المللی داشته باشند. کتاب شامل ۱۷ فصل می‌باشد؛ فصل شامل چند درسنامه می‌باشد که در هر درسنامه جزئیات مربوط به یک یا چند مبحث وجود دارد. سؤالات آزمون‌های کارشناسی ارشد، دکتری سال‌های ۹۱ تا ۹۷ و منتخب سؤالات آزمون‌های قبل از سال ۹۱ با پاسخ تشریحی در هر درسنامه به صورت مبحثی وجود دارند. حرمت قبلی کتاب مثال‌های هر مبحث، تست‌های تألیف‌شده توسط مؤلفان بودند که در کتاب میکروطبقه‌بندی، تست‌های کنکوری جایگزین برخی از تست‌های تألیفی شدند. در انتهای کتاب، سؤالات آزمون‌های کارشناسی ارشد سراسری و دکتری سال ۹۸ با پاسخ گاه تشریحی ارائه شده است.

پاسخگویی به سؤالات آزمون‌های سراسری کارشناسی ارشد و دکتری سال‌های ۹۱ تا ۹۸ توسط دپارتمان علوم سیاسی انتشارات مدرسان شریف و پاسخگویی به برخی سؤالات آزمون کارشناسی ارشد از سال ۸۲ تا ۸۶ که در کتاب آورده شده است توسط خانم رکسانا نیک‌نامی انجام شده است.

لازم به ذکر است تست‌های کنکوری قبل از سال ۹۱ و همچنین تست‌های تألیفی کلیه فصل‌های آن دسته از داوطلبان که به دنبال تست‌های بیشتر هستند بر روی سایت مدرسان شریف به آدرس www.modaresanesharif.ac.ir در دسترس قرار داده شده است.

در پایان از مدیریت محترم انتشارات مدرسان شریف که رهنمودهای ایشان باعث ارتقای کتاب شده است، سپاس‌گذاری می‌نمایم. همچنین از واحد تألیف و تایپ انتشارات مدرسان شریف که در هرچه بهتر شدن این کتاب از هیچ کوششی دریغ نورزیدند کمال تشکر را دارم.

یقیناً هر اثری توأم با خطایی است؛ لذا از تمامی صاحب نظران و دانشجویان تقاضا دارم هرگونه اشکالی را به آدرس ایمیل Entesharat@modaresanesharif.ac.ir ارسال کنند و یا با شماره تلفن ۶۱۰۹۹ - ۰۲۱ (روابط عمومی انتشارات مدرسان شریف) تماس حاصل نمایند.

با آرزوی موفقیت

جعفر نقدی

فصل اول: «سیر تحول مطالعاتی در رشته روابط بین الملل»

۱۰۰	درسنامه (۱): چارچوب تحلیلی
۱	مفهوم سازی
۳	مطالعه روابط بین الملل بعد از جنگ جهانی دوم
۶	درسنامه (۲): سطوح تحلیل در روابط بین الملل
۱۰	درسنامه (۳): واحد و سطح تحلیل در روابط بین الملل
۱۰	روش تحلیل سنت گرایی
۱۱	روش تحلیل رفتار گرایی
۱۲	روش تحلیل فرارفتار گرایی

فصل دوم: «مناظره های روابط بین الملل»

۱۴	درسنامه (۱): مناظرات نظری در روابط بین المللی
۱۴	مناظره های دوگانه
۱۶	تقابل آرمان گرایی و واقع گرایی
۱۷	تقابل سنت گرایی و رفتار گرایی
۱۹	درسنامه (۲): بحران در پارادایم های روابط بین الملل
۱۹	بحران واقع گرایی
۲۱	بحران اثبات گرایی
۲۲	درسنامه (۳): مناظرات روش شناختی در روابط بین الملل
۲۲	مناقشات روش شناختی
۲۴	اثبات گرایی و فرا اثبات گرایی

فصل سوم: «واقع گرایی»

۲۶	درسنامه (۱): تجزیه و تحلیل رویکرد واقع گرایی
۲۶	تاریخچه رویکرد واقع گرایی
۲۷	اصول کلی واقع گرایی
۲۹	درسنامه (۲): اندیشمندان رویکرد واقع گرایی کلاسیک
۳۳	درسنامه (۳): اندیشمندان رویکرد واقع گرایی مدرن
۳۸	درسنامه (۴): دیگر انواع واقع گرایی
۳۸	واقع گرایی نوکلاسیک
۳۸	واقع گرایی تهاجمی
۳۹	واقع گرایی تدافعی

فصل چهارم: «لیبرالیسم»

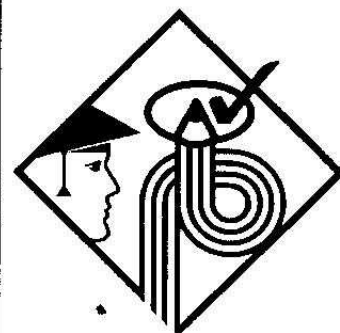
۴۰	درسنامه (۱): تجزیه و تحلیل رویکرد لیبرالیسم
۴۰	پیشینه رویکرد لیبرالیسم در روابط بین الملل
۴۱	اصول کلی لیبرالیسم در روابط بین الملل
۴۲	درسنامه (۲): محورهای اصلی بحث لیبرالیسم
۴۷	درسنامه (۳): تجزیه و تحلیل رویکرد همگرایی
۴۷	نظریه همگرایی
۴۸	سطوح تحلیل از مطالعه همگرایی
۵۰	درسنامه (۴): تجزیه و تحلیل رویکرد فدرالیسم و کارکردگرایی
۵۰	فدرالیسم
۵۰	فدرالیسم: دیالکتیک گفتگوی وحدت در تنوع

مدرسان
شریف

عنوان	صفحه
کارکردگرایی.....	۵۱
رویکرد ارزیابی کارکردگرایی.....	۵۳
درسنامه (۵): تجزیه و تحلیل نوکارکردگرایی.....	۵۴
نوکارکردگرایی.....	۵۴
ارزیابی نوکارکردگرایی.....	۵۶
درسنامه (۷): مکانیسم‌های گسترش همگرایی در نوکارکردگرایی.....	۵۷
تسری کارکردی.....	۵۷
تسری سیاسی.....	۵۷
تسری نهادی.....	۵۷
سیاسی‌شدن.....	۵۸
برون‌گرایی.....	۵۸
درسنامه (۷): تجزیه و تحلیل نظریه ارتباطات.....	۶۰
نظریه ارتباطات در اندیشه کارل دوپیچ.....	۶۰
جامعه امن ادغامی و جامعه امن تکثرگرا.....	۶۰
درسنامه (۸): تجزیه و تحلیل نظریه رژیم‌ها.....	۶۲
لایزال‌سازی، گیری نظریه رژیم‌ها.....	۶۲
تسری نظریه رژیم‌ها.....	۶۳
تقسیم‌بندی نظریه رژیم‌ها.....	۶۴
درسنامه (۹): رویکردهای مختلف در نظریه رژیم‌ها.....	۶۵
رویکرد ساختار.....	۶۵
رویکرد بازی‌ها.....	۶۵
رویکرد کارکردی.....	۶۷
رویکرد معرفتی.....	۶۷
درسنامه (۱۰): رژیم‌های امنیتی.....	۶۹
ویژگی رژیم‌های امنیتی.....	۶۹
عوامل پذیرش رژیم‌های امنیتی.....	۶۹
وابستگی متقابل پیچیده.....	۷۰
درسنامه (۱۱): تجزیه و تحلیل نهادگرایی نئولیبرال.....	۷۲
نهادگرایی نئولیبرال.....	۷۲
وجه اشتراک نهادگرایی نئولیبرال و نواقع‌گرایی.....	۷۲
وجه افتراق نهادگرایی نئولیبرال و نواقع‌گرایی.....	۷۳
فصل پنجم: «جامعه بین‌الملل»	
درسنامه (۱): تاریخچه مکتب انگلیسی.....	۷۶
مفهوم‌سازی.....	۷۶
شکل‌گیری جامعه بین‌الملل.....	۷۷
درسنامه (۲): مبانی نظری جامعه بین‌الملل.....	۷۹
عدالت.....	۷۹
انسان.....	۸۰
سیاست بین‌الملل.....	۸۰
آنارش بین‌المللی.....	۸۰
کثرت‌گرایی و همبستگی‌گرایی.....	۸۰
نهادهای بین‌المللی.....	۸۲

مدرسای شریف

صفحه	عنوان
۸۴	درسنامه (۳): منتقدان جامعه بین الملل
	فصل ششم: «نظام جهانی»
۸۶	درسنامه (۱): رویکرد نظام جهانی در روابط بین الملل
۸۶	مفهوم سازی
۸۷	نظریه نظام جهانی در اندیشه والرشاین
۸۸	ارزیابی نظریه نظام جهانی والرشاین
	فصل هفتم: «سازهانکاری»
۸۹	درسنامه (۱): تجزیه و تحلیل رویکرد سازهانکاری در مطالعه روابط بین الملل
۸۹	مفهوم سازی
۸۹	رویکردهای سازهانکار در مطالعه روابط بین الملل
۹۰	مسئله هویت
۹۲	درسنامه (۲): سازهانکاری و ابعاد ماهوی روابط بین الملل
۹۲	قوام بخشی متقابل ساختار و کارگزار
۹۲	آنارشی و نظم
	فصل هشتم: «پست مدرنیسم (پساندودگرایی)»
۹۶	درسنامه (۱): پست مدرنیسم و ابعاد ماهوی روابط بین الملل
۹۶	مفهوم سازی
۹۷	برساختار جاری در اندیشه پسامختارگرایان
۱۰۰	درسنامه (۲): ساختار شکلی جریان پسامختارگرایی
۱۰۰	نقد واقع گرایی
۱۰۱	نقد مدرنیته
۱۰۲	درسنامه (۳): نظریه های انتقادی و بازتابی
۱۰۲	مفهوم سازی
۱۰۴	نقد نظریه های روابط بین الملل
۱۰۵	درسنامه (۴): فمینیسم
۱۰۵	مفهوم سازی
۱۰۵	جریان های اصلی فمینیسم و روابط بین الملل
۱۰۷	درسنامه (۵): مطالعات صلح
۱۰۷	مفهوم سازی
۱۰۷	مفهوم صلح مثبت
	فصل نهم: «نظریه گفتمان»
۱۰۸	درسنامه (۱): تجزیه و تحلیل نظریه گفتمان در مطالعه روابط بین الملل
۱۰۸	مفهوم سازی
۱۰۹	تغییر گفتمانی
۱۱۰	تنازع گفتمانی
	فصل دهم: «روش ها و سطوح مختلف در تجزیه و تحلیل سیاست خارجی»
۱۱۱	درسنامه (۱): رهیافت کلان نظام به عنوان راهنمای مطالعه و اقدام سیاست خارجی
۱۱۱	رهیافت کلان
۱۱۲	تأثیر نظام بین المللی بر رفتار سیاست خارجی کشورها
۱۱۵	درسنامه (۲): رهیافت خرد در تجزیه و تحلیل های سیاست خارجی
۱۱۵	رهیافت خرد

مدرسین شریف

عنوان	صفحه
پیش تصمیم گیری.....	۱۱۵
فرضیه عقلانیت محصور.....	۱۱۶
درسنامه (۳): رهیافت اتصال دو سطح تحلیل.....	۱۱۷
هازیدر و رهیافت اتصال دو سطح تحلیل.....	۱۱۷
روزنا و رهیافت اتصال دو سطح تحلیل.....	۱۱۸
درسنامه (۴): سطوح تحلیل در بررسی سیاست خارجی.....	۱۲۰
درسنامه (۵): مدل های تجزیه و تحلیل سیاست خارجی.....	۱۲۳
مدل عقلایی.....	۱۲۳
مدل رضایت بخش.....	۱۲۳
مدل فزاینده.....	۱۲۳
مدل بینش فوق العاده.....	۱۲۴
مدل مختلط.....	۱۲۵
مدل انتخاب منطقی.....	۱۲۵
درسنامه (۷): تحلیل سیاست خارجی.....	۱۲۶
مدل انتخاب منطقی واقع گرایانه.....	۱۲۶
بحران و تصمیم گیری.....	۱۲۶
منافع ملی و تحلیل سیاست خارجی.....	۱۲۷
توانایی های عام، اساسی.....	۱۲۷
فصل نهم: «مدل های مختلف تصمیم گیری در سیاست خارجی»	
درسنامه (۱): پرچوب طلوع.....	۱۳۱
مناقشه روش شناختی.....	۱۳۱
مدل های مختلف سیاست گذاری خارجی.....	۱۳۲
درسنامه (۲): مدل های موجود در سطح تحلیل خرد.....	۱۳۳
درسنامه (۳): مدل های مبتنی بر قاعده دو سطح تحلیل.....	۱۳۸
فصل دوازدهم: «اهداف، منافع و جهت گیری ها در سیاست خارجی»	
درسنامه (۱): تحلیل سیاست خارجی: هدف ها، منافع، جهت گیری ها.....	۱۴۲
دو برداشت در مطالعه سیاست خارجی.....	۱۴۲
عوامل مؤثر بر تغییر اولویت ها و دگرگونی در سلسله مراتب اهداف.....	۱۴۲
انواع هدف های ملی.....	۱۴۳
درسنامه (۲): منافع ملی.....	۱۴۵
اشکال کاربرد منافع ملی در روابط بین الملل.....	۱۴۶
انواع منافع ملی.....	۱۴۷
درسنامه (۳): جهت گیری های سیاست خارجی.....	۱۴۸
جهت گیری بی طرفی.....	۱۴۸
جهت گیری عدم تعهد.....	۱۴۸
تفاوت استراتژی بی طرفی و عدم تعهد.....	۱۴۹
جهت گیری انزواطلبانه.....	۱۴۹
جهت گیری تعهد و اتحاد.....	۱۵۰
دگرگونی در جهت گیری های سیاست خارجی.....	۱۵۱
دیپلماسی.....	۱۵۲

مدرسای
شریف

فصل سیزدهم: «بررسی مفهوم قدرت در روابط بین الملل»

۱۵۴	درسنامه (I): مطالعه سیاست بین الملل از دیدگاه قدرت
۱۵۴	سیاست قدرت و منافع ملی
۱۵۵	تعریف قدرت
۱۵۸	درسنامه (II): عناصر تشکیل دهنده قدرت

فصل چهاردهم: «تئوری موازنه قدرت»

۱۶۲	درسنامه (I): مفهوم موازنه قدرت
۱۶۲	مفهوم سازی
۱۶۲	تئوری موازنه قدرت در اندیشه مورگنتا
۱۶۴	درسنامه (II): اصول کلی تئوری موازنه قدرت
۱۶۴	اصول موازنه قدرت از دیدگاه مورگنتا
۱۶۴	اصول موازنه قدرت از دیدگاه کابلان
۱۶۶	درسنامه (III): ارزیابی موازنه قدرت در تبیین نظام بین المللی

فصل پانزدهم: «بازدارندگی» *

۱۷۱	درسنامه (I): مطالعه سیاست بین الملل از دیدگاه نظریه بازدارندگی
۱۷۱	مفهوم سازی
۱۷۲	اصول کلی نظریه بازدارندگی
۱۷۵	ارزیابی نظریه بازدارندگی

فصل شانزدهم: «امنیت ملی و بین الملل»

۱۷۶	درسنامه (I): امنیت بین الملل در مطالعات سیاست بین الملل
۱۷۶	نگاهی واقع گرایانه به امنیت
۱۷۶	نگاه به امنیت از چارچوب ساختار نژاد
۱۷۷	امنیت اقتصادی
۱۷۸	بهره گیری از زور
۱۷۹	درسنامه (II): سیاست بین الملل و ابعاد مازاد روابط بین الملل
۱۷۹	اقتصاد جهان و امنیت بین الملل
۱۸۰	مدل بازنگری مختلط
۱۸۱	امنیت زیست محیطی

فصل هفدهم: «اقتصاد سیاسی بین الملل»

۱۸۳	درسنامه (I): رویکردهای موجود در اقتصاد سیاسی بین الملل
۱۸۳	مفهوم سازی
۱۸۴	نظریه وابستگی و اقتصاد سیاسی بین الملل
۱۸۸	مرکانتلیسم و اقتصاد سیاسی بین الملل
۱۹۳	مارکسیست ها و اقتصاد سیاسی بین الملل
۱۹۵	واقع گرایان و اقتصاد سیاسی بین الملل
۱۹۹	سوالات آزمون سراسری - ارشد ۹۸
۲۰۱	پاسخنامه آزمون سراسری - ارشد ۹۸
۲۰۴	سوالات آزمون سراسری - دکتری ۹۸
۲۰۶	پاسخنامه آزمون سراسری - دکتری ۹۸
۲۱۰	منابع و مراجع

مدرسان
شریف

